

Sürdürülebilir büyüme için “İnşaat Sektörü Strateji Belgesi” hazırlanması gerekiyor

Yavuz Işık

THBB Yönetim Kurulu Başkanı
President

Hazır beton sektörünün temsilcisi olarak, kurulduğumuz 1988 yılından bu yana, ülkemizde güvenli ve dayanıklı yapıların inşası için gerekli

olan kaliteli, doğru, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir beton üretiminin ve kullanımının yaygınlaşması için çalışıyoruz. Ülkemiz ekonomisine önemli katkılar sunan sektörümüzü 2020 yılı özelinde bilimsel olarak analiz eden “Hazır Beton Sektör Raporu”muzı açıkladık. Türkiye İstatistik Kurumu, T.C. Merkez Bankası, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği verileri ile Birliğimiz ve üyelerinin sağladığı veriler ve bilgiler ışığında hazırladığımız Rapor, Türkiye ekonomisi, inşaat sektörü ve hazır beton sektörüne yönelik detaylı analizler, değerlendirmeler ve projeksiyonlar içermektedir.

2019 verilerine göre hazır beton sektörü yıllık 77 milyon metreküpü bulan üretimi, 17 milyar Türk lirasını aşan cirosu, 31 bini aşan istihdam hacmi ile Türkiye ekonomisi ve inşaat sektörü açısından çok önemli bir yerde durmaktadır. Ülkemiz beton üretiminde 2009’dan bu yana Avrupa’nın lideridir. Sektörümüz, inşaat sektörüne ve buna bağlı olarak ülke ekonomisine büyük katkı sağlamaktadır. Bu durum, hazır beton sektörünün inşaat sektörünün en temel kolu olduğunu göstermektedir.

Hazır beton sektörü, 2017 yılına kadar istikrarlı bir büyüme trendi göstermiş ve 2017 yılında yıllık 115 milyon metreküp üretim ile zirvesine ulaşmıştır. 2018 yılında inşaat sektörünün daralması ve

bunun devam etmesi ile 2019 yılında keskin bir düşüş yaşanmıştır. Hazır beton sektörü 2019 yılındaki üretim değeri ile 10 yıl geriye dönmüştür. Hacimsel düşüş ile beraber firma ve tesis sayılarında da belirgin bir azalma meydana gelmiştir. Son yıllarda hazır beton sektörünün ciddi oranda küçüldüğünü ortaya koyan Raporumuz, ülkenin sürdürülebilir kalkınması için “İnşaat Sektörü Strateji Belgesi” hazırlanması gerektiğine dikkat çekmektedir. Raporu’muza Birliğimizin web sitesinden ulaşarak incelemeniz sizlere büyük fayda sağlayacaktır.

İnşaat ve hazır beton sektörlerimize yönelik yenilikleri ve dijital dönüşüm çalışmalarını takip ediyor, beton sektörüne yönelik projeler geliştiriyoruz. Bu doğrultuda, beton üretim

teknolojilerindeki yenilikleri paylaşmak amacıyla “Yapı Sektöründe Dijital Dönüşüm: 3D Yazıcılar ile Katmanlı Beton Üretim Teknolojisi” konulu bir web semineri düzenledik. Şubat ayında da Katkı Üreticileri Birliği ile birlikte “Beton Uygulamalarında, Sentetik Fiber Donatılar ile İnovatif Çözümler” konulu bir web semineri düzenledik.

Daha önce hazırlamış olduğumuz kısa eğitim filmlerine yenilerini ekleyerek çalışmalarımıza devam ediyoruz. Son dönemde Polyfibers sponsorluğunda “Sentetik Lifli Endüstriyel Zemin Betonu Uygulaması” eğitim filmi ile TOPSİT AŞ - Proceq sponsorluğunda “Beton Dayanımının Belirlenmesinde Tahribatsız Yöntemler” eğitim filmini çektik. Yoğun ilgi gören bütün eğitim filmlerimiz bugüne kadar 350.000’in üzerinde izlendi.

1995 yılında kurduğumuz Kalite Güvence Sistemi, ülkemizin örnek sektörel

“Construction Sector Strategy Document” must be prepared for a sustainable growth

As the representative of the ready mixed concrete sector, we have been working to promote the production and use of quality, accurate, environment-friendly, and sustainable concrete, which is required for the construction of safe and durable structures in our country, since our establishment in 1988. We have announced our “Ready Mixed Concrete Sector Report,” which scientifically analyzes our sector that contributes significantly to the economy of our country, particularly in view of 2020. Our Report that shows that the ready mixed concrete sector has contracted to a significant extent in recent years invites attention to the requirement of preparing a “Construction Sector Strategy Document” for the sustainable development of the country.

öz denetim kuruluşlarından biri olarak çalışmalarına devam etmektedir. Şubat ayında KGS Kurulunun 53. Toplantısı'nı gerçekleştirdik. Beton ile ilgili kamu veya özel nitelikte bütün tarafların katılımı ile oluşturulan KGS Kurulu, her 3 ayda bir toplanarak KGS'nin yönetimini sürdürmektedir.

Sektörümüzün gelişimi ve sorunlarının çözümü için çalışmalarımıza ara vermeden devam ediyoruz. Bu doğrultuda, Teknik Komite ile Çevre ve İş Güvenliği Komitesi toplantılarımızı ocak ve şubat aylarında telekonferans yöntemiyle gerçekleştirdik. Toplantılarımızda, sektörümüzü ilgilendiren önemli konuları görüşerek kararlar aldık.

Sektörümüzü bütün platformlarda temsil etmeye, etkinlikleri ve gelişmeleri yakından izlemeye devam ediyoruz. Ocak ayında Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO) Yönetim Kurulu ile Strateji ve Gelişim Komitesi toplantılarına katıldık. Avrupa Beton Platformunun (ECP) Yönetim Kurulu ve Sürdürülebilir Beton Çalışma Grubu toplantılarına katılarak "Kaynakların Sorumlu Kullanımı için Beton Sürdürülebilirlik Konseyi (CSC) Belgelendirme Sistemi" başlıklı bir sunum gerçekleştirdik. Şubat ayında üyesi olduğumuz Yapı Ürünleri Üreticileri Federasyonunun Yönetim Kurulu toplantısına Başkanlık ederek sektörlerimizi etkileyen konuları değerlendirdik. Mart ayında ECP'nin Yönetim Kurulu toplantısına katılarak CSC ile ilgili bilgiler aktardık. Yine mart ayında üyesi olduğumuz Türkiye İMSAD'ın Üye Dernekler Toplantısı'na katılarak değerlendirmelerimizi, sorunlarımızı ve beklentilerimizi paylaştık.

Sektörümüzün kalifiye eleman ihtiyacını karşılamada en önemli görevi meslek içi kurslarımız yerine getiriyor. Bu kurslara destek veren 2020-2021 Transmikser ve Pompa Operatörleri Kursları Ana Sponsorumuz MERCEDES-BENZ TÜRK AŞ'ye; Santral Operatörleri Kursları Sponsorumuz ÖZBEKOĞLU'na; Beton-Betonarme Deneyleri Kursları Sponsorlarımız AKKİM, CHRYSO, FOSROC, İKSA, KORDSA, LYKSOR, MAPEI, MASTERS BUILDERS SOLUTIONS, POLYFIBERS, POLİSAN KİMYA ve SİKA'ya teşekkür ederiz.

Pandemi nedeniyle ara verdiğimiz meslek içi eğitimlerimize ve mesleki yeterlilik belgelendirmelerimize gerekli önlemleri alarak yeniden başladık. Üyelerimizin maliyetlerini düşürmek için teorik ve uygulamalı olarak düzenlediğimiz Ekonomik ve Güvenli Sürüş Eğitimlerimize de devam ediyoruz.

2020 yılının ilk aylarında yaptığımız çalışmaları özetledikten sonra ekonomik değerlendirmelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Türkiye yılın son çeyreğinde yüzde 5,9 büyüme göstererek 2020'nin tamamında yüzde 1,8'lik büyüme oranıyla dünyada büyüeyebilen nadir ülkelerin arasında yer almıştır.

Üçüncü çeyrekte düşük kredi faizleriyle canlanan ve büyüme gösteren inşaat sektörü ise son çeyrekte yüzde 12,5 daralmıştır. Bu daralma genel ekonominin 0,76 puan küçülmesine

neden olmuştur. İnşaat sektörü 2020'de ise yüzde 3,5 daralmıştır. Yıl genelindeki 4 çeyrekte yalnızca 3. çeyrekte pozitif büyüme gösteren inşaat sektörü diğer 3 çeyrekte negatif tarafta kalmıştır.

49 ülkenin dâhil olduğu Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) incelendiğinde, temmuz ayında Türkiye en yüksek değere sahip 4. ülke statüsünde görülmektedir. Eylül ayında bu sıra 20'ye gerilemiştir. Aralık ayında ise Türkiye 31. sıraya düşmüştür.

Son açıklanan 2021 şubat verisinde Türkiye'nin PMI değeri bir önceki aya göre 2,7 puan azalarak 51,7'ye gerilemiştir. Temmuz ayında yıl içerisinde en yüksek değeri gören PMI, o tarihten bu yana 7 aydır eşik değerin üzerinde kalmaya devam etmiştir. Bu yönüyle haziran sonrası dönemde Türkiye ciddi bir büyüme yakalamış gibi görünmekle beraber, PMI verileri bu hızın dünyanın geri kalanı ile karşılaştırıldığında düşük kaldığını bize göstermektedir.

Ekonomideki yavaşlamanın makro konjonktür kaynaklı gerekçeleri varken, aynı zamanda ekonomi yönetimi tarafından da bu yönde bir politika güdülmüştür. 2021 yılının şubat ayında düşüş gösteren CDS yani Türkiye'nin risk primi 23 Şubat'tan bu yana kısmi yükseliş göstermektedir. 22 Şubat'ta 285 olan risk primi 8 Mart'ta 330'a yükselmiştir.

2020 yılında 643 değerlerini gördüğümüz göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'nin yılın ilk iki ayındaki risk primi düzeyinin düşük olduğu söylenebilecektir. Yani uluslararası yatırımcılar da Türkiye ekonomisine güvenmeye başlamıştır.

Fitch gibi bir kuruluş dahi Türkiye'nin kredi notunu "BB-" olarak tutmasına rağmen, kredi not görünümünü "negatif"ten "durağan"a revize etmiştir; bu değişimin gerekçesi olarak da 2020'de düşen uluslararası rezervlerden, yüksek cari açık ve kötüleşen yatırımcı güveninden kaynaklanan kısa vadeli dış finansman risklerinin hafiflemesini göstermiştir.

Beklenti son dönemdeki enflasyon odaklı bir politika setini uygulamaya koyan Türkiye'nin, yani faizi aşağı çekmede aceleci davranmayacağına sinyalini veren ekonomi yönetiminin bu şekilde yoluna devam etmesidir. Bu koşullar altında Türkiye ekonomisinin ağır faiz yükünün etkisinde kalmaması için bir an önce enflasyonun istenilen noktaya gelmesi gerekmektedir. İnşaat gibi diğer sektörlerle kıyasla faize çok daha hassas olan sektörün yoluna devam etmesi buna bağlı görülmektedir.

Yatırımcıların güvenini hem içeride hem dışarıda kazanmaya yönelik atılacak her adım, kısa vadede büyümeyi zorlaştıracak ancak orta ve uzun vadede ekonomimizin istikrarlı büyümesinin anahtarı olacaktır.